

ผลของการประยุกต์ใช้ทฤษฎีแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคมใน
การควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวาน ชนิดที่ 2 ที่มารับบริการที่
โรงพยาบาลอุบลรัตน์ อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น

The Effects of Application by Health Belief Model and Social Support to Control Blood
Sugar among Diabetes Mellitus Type 2 Patients, Ubolratana Hospital,
Ubolratana District, Khon Kaen Province

ศรัณยา เพิ่มศิลป์ (Sarunya Phermisin)* รุจิรา ดวงสงค์ (Rujira Duangsong)**

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการประยุกต์ใช้ทฤษฎีแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคมในการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2 ที่มารับบริการที่โรงพยาบาลอุบลรัตน์ อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น กลุ่มตัวอย่างจำนวน 70 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบกลุ่มละ 35 คน กลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมสุขภาพโดยประยุกต์ใช้แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคม ระยะเวลาดำเนินการ 10 สัปดาห์ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนา, Paired Sample t-test, Independent Sample t-test, ANCOVA กำหนดระดับค่าความเชื่อมั่น 95% (95%CI) กำหนดนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัย พบว่า หลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนด้านความรู้ การรับรู้โอกาสเสี่ยง การรับรู้ความรุนแรงของการมีภาวะแทรกซ้อน การรับรู้ประโยชน์ การรับรู้อุปสรรคในการปฏิบัติเพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อน พฤติกรรมการป้องกันภาวะแทรกซ้อนจากโรคเบาหวาน เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.001$) และสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และการเปลี่ยนแปลงค่าน้ำตาลสะสมในเม็ดเลือดแดง (HbA_{1C}) ลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.001$) และลดลงต่ำกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.001$)

ABSTRACT

This study is Quasi-experimental research and aimed to study the effects of application by Health Belief Model and Social Support to control blood sugar among diabetes patients whom used service at Ubolratna Hospital, Ubolratna District, Khon Kaen Province. The samples were 70 Diabetes Mellitus Type 2 Patients and they were divided to be an experimental group and a comparison group, each group was 35 patients. This program was implemented for 10 weeks. The experimental group was received the health education program. The descriptive statistic, paired t test, and independent sample t test or ANCOVA were used for data analysis. The significant was set

* นักศึกษา หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพและการส่งเสริมสุขภาพ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาสุขภาพและการส่งเสริมสุขภาพ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

at p -value < 0.05 and 95% confidence interval (95%CI). The results; the experimental group had mean score of knowledge, perceived susceptibility, perceived severity, perceived benefits and barriers, practices and practice were higher than before the intervention and higher than the comparison group with statistically significant (p -value < 0.001). Blood glucose level were lower than before the intervention and comparison group with significant statistic (p -value < 0.001)

คำสำคัญ: ทฤษฎีแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ แรงสนับสนุนทางสังคม การควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด

Key Words: Health Belief Model, Social support, Control blood sugar